

# ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.  
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.  
Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő:

**Dr. Molnár Gyula.**

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és csütörtökön.**

Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.  
Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁI-féle ház.

## A magyar takarékpénztárak reformja.\*)

**Motto:** Magyarország és olcsó pénz  
Jövő század regényébe való ötlet.

B-s. A magyarországi pénzintézetek központi szervezeteké két év előtt mozgalmat indított a magyar takarékpénztárak reformja tárgyában.

Tisztelt olvasóink emlékezni fognak, hogy akkor határozott állást foglaltunk az irány ellen, mely a reform foganatba vételénél célozatott és most újlag hangsúlyozzuk, miszerint csak a használni szánt eszközt perhorreskáljuk, nem pedig a tényét.

A megindított mozgalom óta, fővárosi napi- és szaklapok, úgy vidéki újságok foglalkoztak e fontos, életbe vágó tárggyal, de sajnos a szemeknél elé került egyetlen egy cikkben sem tetették a reformra vonatkozólag konkrét indítványt.

Vitakoztak a fölött vajjon szükséges-e a reform, vagy fölösleges az; és láttuk a vita hevében, hogy egy és ugyanazon érveléssel lett kardoskodva a reform szükségére és nem szükségére följött.

A mi pénzintézeteink — és ezt elvitázni nem lehet — mai alakjukban megfelelnek az irányukban támasztott igényeknek, de nem felelnek meg sem a célunk sem viszonyainknak.

Az országban ez évben uralgó közgazdasági válsággért a pénzintézetek sokkal nagyobb részben okolhatók, mint azt első tekintetre hinnők, de mily nagy mérvet emeltünk volna a nyomor, ha pénzintézeteink nem léteznének vagy ha a szándékolt reform által tönkrevolnának reformálva: arra gondolni sem merünk!

A takarékpénztáraknál nemcsak megtakarított fillérek

\* ) E szakértőtől többé erők ajánljuk az illetékes körök szíves figyelmébe. A szerk.

hanem — és pedig nagyobb részben — rest tőkék halmozódnak fel. Ezen tőkék elvonatnak a tevékeny forgalomból és ez által a forgalmi eszközök csökkennek: mert bárha a takarékpénztárak betéteiket részben visszadják a közforgalomnak, mégis a rest tőkét — ha tulajdonosa alkalmazza vállalatban, az eredmény hasonlíthatanul más, mint ha az adósa visszafizetendő tőkét átmenetileg használhatja.

Nemcsak a befektetésre alkalmazható tőke, hanem a tulajdonos munkássága és szorgalma is hiányzik a közgazdaság egyetemlegéből.

Az a tőke, mely mind ipari vagy kereskedelmi alap megsokszorozhatja magát, s alapja lehetne sok száz család jólétének, vesztül hever.

De nem is esoda, hogy így van. A vidéki takarékpénztárak versenynek betétekért, részben mert a pénzzel hasznathatóan üzérkednek és részben, mert a sok betét a közbizalom jelének látszik lenni, pedig nem másnak tulajdonítható ez, mint hogy a pénzintézetek aránytalanul magas kamatlábat fizetnek. 5—6% kamat mindennapos, sőt 7%-ról is tudunk számos esetet, és mind ez adomentes. Hogy ilyen körülmények között a tőkepénzes előnyösebbnek tartja kezét ölébe rakva, tökéjének — mások munkássával elért — biztos kamatait élvezni és kényelmes, gondmentes életet élni, azt nagyon természetesen találjuk.

Fővárosi takarékpénztár és bankjaink, tehát az ország nagy intézetei, kizárólag fiskális szempontból vezetnek, és látjuk utjabban, hogy az ország jegybankja is ezen elvet követi.

Egyetlen egy intézet sem tartja hazafias kötelességének oda törekedni, hogy az országban divó kamatlász nívójea lejobb szállítassék.

A vidéki takarékpénztárak köztudomás szerint pénzügykeletüket legnagyobb részben a fővárosban kényeszerítvők fedezni; és itt a bizalmatlanság keserűségével küzde, jelenleg 6, 6½, 7, sőt 7½% kamatokat is fizetnek, csakhogy ügyfeleik által irányukban támasztott igényeiknek megfelelőessenek.

Az osztrák-magyar banknál élvezett hitel oly problematikus, annyira függ az intézet főnökének launéjától, hogy kötetekre menő panaszt lehetne arról írni. De hogy van az, miszerint oly kevés jut e panaszokból nyilvánosságra? kérdeznél valaki. Azt is megmondjuk: Nálunk Magyarországon az osztrák-magyar bank teljesen urálja a pénzügykeletet. Nálunk nem találkozik — mint csak Ausztriában is — tőkepénzesek versenyével.

Ha a bank egy egész váltót néhányszor visszautasítja, akár indokoltan, akár a nélkül, ezen ezég hitelének beborult. Ha bank egy ezégre megharagszik, nem fogad el oly váltót, melyen ezen ezég előfordul, ha a váltót mindjárt az egész Rothschild familia is aláírta volna. Sőt tapasztalható tudjuk, miszerint egy bankfiók következetesen 25—30 drb. váltót utasított vissza, ha közte volt csak egy ilyen kitagadott váltó pont.

A bank éri erejét és — sajnos — érezteti is hatalmát. Tudunk esetet rá, hogy egy vidéki takarékpénztárnak a bankfiók által eddig készségesen nyújtott hitel megvonatott, azért, mert a takarékpénztár, elhalálozott vezigazgatója helyébe nem azon személyt választották meg, kit az illetékes bankfiók főnöke — nem lehet tudni mi okból — kívánt.

Az osztrák magyar bank Magyarországot nem elég dotatíóban részesíti és a legcsinosabb ennél, hogy az elhelyezés kénye kedvére van bízva. Midőn a pénzre legnagyobb szükség van, kiapad a forrás.

## A „Zombor és Vidéke“ tárcaja.

### Tavaszi regé.\*)

Kinyitom az ablak szárnyát,  
Enyhe szellő száll be rajta,  
Suttog édes s fájó hangon,  
Én meg hagyom őt, hallgatva.

Légi ajkán sok bohókás  
S komoly dolgot mond el nekem.  
Ilyet csak tőle hallok  
És a ködös őt regékben.

Hogy miket mond, nem tudom, de  
Míntha aji azt susogánk:  
Ifju tavasz, vénhedet tél.  
Szép remények . . . mulandóság. . .

Szó Ferenc.

\* ) Mutatvány szerző megjelenendő kötetből.

### Divatról.

— Özevzés —

Van az emberiségnek egy jó barátja, ha jobban akarunk elnevezni, egy puszító férge, a mely midőn tántoríthatatlan rajává tesz bárkit, ugyanakkor érezteti is azon súlyos kart s lánczat bilincseit, melyek alatt a csábító varázshatalmának hófolók engedni kényeszerlnek.

Se nagy urnak — ki mindnyájának szeméit nem egyszer vakítja el mosolygó arczának bővös varázsaival — neve: divat. Rejtélyes szó ez! És ez szó hatalmán, titokzatos erején nem irtak róla össze könyveket: hagyták nekem, hogy bölcselkedjen felette s töltsem be szerény lapunk hasábjait.

A nagy angol tudóst, Darvint, bámulja az egész világ, meghajlanak előtte a tudos férfiak; de én nem, mert midőn tudományait csodálom, ugyanakkor síma gavallérnak, tapintatos embernek nem ösmerem el, ha azon állítását teszi közzé, hogy ősapánk és anyánk majmok voltak.

Már bocsanatot kérek, de azt hiszem, egyikünkben sem lánog olyan nagyon az az unokatestvéri szeretet és rokonság tartása

az Afrika őserdeiben tanyázó és pálmafáról farkakon lecsüngve ordító bögnözök, a vagy a gorillák bármelyike iránt.

Pedig minő igazság! . . . Hiszen ha elfogulatlanul Darwin bátyánk elveit az emberi szokásokkal összehasonlítjuk, meggyőződünk, hogy bizony — tagadhatatlan — az őregnek sokban volt igaza, mert bár arczunk ha éppen nem is hasonlít a majmokéhoz, de van egy jellemző közös tulajdonságunk: ez az utánzásai hajlam a majmolási természet.

Ez a majmolási természet szőli a divatot, az őt világréz legelső hatalmasságát s a társadalom kormányzóját.

Hajdan ruházatra nem volt szükség s mégis már Noéé ő nagyságáról azt olvassuk, hogy egy reggeli uszályos ruháért 70 búhoslyukat, 30 kövér libát és 50 tarka pulykát adott. A jó Abraham felesége pedig, az öreg Sára néni, rózsaszínű rizsport is hintet orcájára, midőn vendégeit várta.

Ime ez már akkor is volt s hova fejlődünk már? Most a bőr és szőr feldolgozatik s a francia szábo levégia tégird, az osztrák leengedi bokáig, a magyar „spenczelt“ csinál, a német pedig feeskefarku frakkot a szövethől.

Az egyik úgy néz ki, mint egy fáczán kakas, a másik mint egy kusza veréb, a harmadik mint egy papagály. Kalapja zöld, ruhája sárga, cipője veres, orráu czikkor al, de csak divatból, kezein karperecz, de csak szokásból, s lesz belőle dandi s graszszál a kis városi követzen.

S azt mondják nekünk: foss gyerek, a fővárosban kinevetik. Mert sok féló divat van ám pl. városi és falusi stb.

S jaj néha annak a szegény új divatu embernek, ki a fővárosi fejlett izlésű emberek megfigyelési illetve üldözési mérlegéből jut.

Egy-egy magyar ruhában járó emberre én olyan szent esodállattal tekintek, mint a mult idők sirboltjának felkelt szellemére. Ezek az emberek vagy a civilizáció vagy a hazafiság áldozatai. Itt maradtak a 60-as évek férfi divatjának emlékezetét, mint a szárnyametszett s el nem költözött gölyamadarak.

Mi még nem értjük ezeket az embereket, csak hámuljuk. Bennünket megrottont a civilizáció és hiúság.

De mi a férfi divat a női divathoz képest?

Család apák! Férek! Űres bugyellárisunk! Lebegő szábo szám-lák, felejtetek helyettem!

Egészen áhítottam az apák és férjek sóhajától, midőn az összehasonlítást megtettem.

Hány hajsza! hullott már le és hány öszült meg a férfiak fején!

a női pipere számlák láttára? Hány csóban suhanó selyem ruha elkészülését előzte meg zajos családi perpatvar?

De hát ki az a pokoli lény, hol lakik az a szörnyeteg, a ki mindnapon újabb és újabb változatokat adjon a fodroknak, másként alakítsa a hajhullámokat?

Párisban, Bécsben, Berlinben vagy Budapesten székel-e az a nagyhatalmasság, melynek hivatalos lapjai naponta illusztrálva közik azokat a folyton változó hóbotokat, melyektől kiürül a zseb, melegsik a férfiák füle töve és esiklandak az orrok czipmái. Sehol sincs, nem ismeri senki. Rejtélyes kódbe burkolt lény az. De él és uralkodik. Szövetségei a divatúrások, tanáinak hirdetői s apostolai a női szabók.

Azok a parányi selyembarok, melyek gondtalanul létrehozzák a csillogó vékony szálatkat — nem tudják, mennyi bajt, mennyi gondot hoznak munkájokkal.

Küzd vele, a ki megszövi; fárad, a ki megvarja és busul, a ki fizeti; csak egy vidul fel tőle, a ki viseli . . . és eldobja . . . Mikor felgombolyítja, és megszövi a selyemszálatkat, meg is keresztelik, mint valami kedves gyermeket. Egyiket elnevezik Moirantúknak; a másikat Fulardnak, a harmadiknak a neve Marcelin Peille, Satio, merveliux, Tol, de soi, stb. Szép nevek, [hangzatos ezimek, csak az a baj, hogy a keresztapák szedik fel a borsos kompánzt.

Ha már benne vagyunk, vessünk egy futó pillantást a női divat történelmére, mert hát van annak szakközlőnye, irodalma és története.

A negyvenes években felkapott tarka selyem fulárd ruhákon kezdjük hasonlítani ezt össze a hatvanas évek gömbölyű ingvállaival, és terjedelmes krinolinjával. Elűtö komikus ellentét! . . . Volt idő mikor a krinolit is szépen találtak. Még a poeták is versekbe irtak krinolinis idealjaihoz. Ime egy irodalmi hagyomány a „Magyar világhól“.

Mint a drága karbankulus

Ragyog a te két szemed;

Tündér vagy, ha idres bodros

Fejkitődet felveszed.

Rólad zeng az én gitárom,

Én csak értek szenvedek,

Ölölölök, csokólnálak,

De hozzád nem férhetek.

Mert hibábol, látgy zefrekk

Játszi, pajkos szárnnyain,

A bank kimutatja ugyan mennyi váltót számítol le, de azt, hogy mennyi hitelképes váltót utasít Magyarországon vissza és mennyit Austriában, azt soha meg nem fogjuk tudni.

Két év előtt is az osztrák magyar bank Bécsben székelő kormányzata adta ki a jelszót a magyar takarékpénztárak elleni bizalmatlanságra és vérző szívvel szemlélhetjük, mily hazafissággal versenyeztek a bankkal fővárosunk nagy intézetei — egyet kivéve — a hitel megszorításában és elvonásában.

A bank tehát nemcsak pénzt kölcsönöz, hanem barometere is a hitelnek: csakhogy fel és aláállással nem a körülmények, hanem a bankintézetek vezetői határozzák meg. Ha p. o. egyik vidéki takarékpénztár vagy pénztintézet — megúván az örökös szekuráturát, a banknál nem számoltatja le, vagy a fiókintézet főnökének bogara támad és egy időre nem lehet tudni, mi okból a hitel megszünteti — és ez is előfordul ám — akkor bizonyos lehet benne, hogy mástól élvezett hitele is megszorítatik.

Ez az oka tehát, hogy a bank ellen senki sem mer panaszt emelni, a bank neheztelését senki sem meri magára zúdítani. Tudják azt különösen a vidéki takarékpénztárak és pénztintézetek, hogy panaszukkal maguknak nem hogy nem segítenek, hanem azzal csak maguknak, ügyfeleiknek és részvényeseiknek kiszámíthatlan kárt okozhatnak.

## Megyei s helyi hírek.

\* **Kinevezés.** Újvidék szab. kir. város főispánja Gaal Rezső öbesei rendőrbiztost a bejelentési hivatal főnökévé, Kungl Ádám bej. hiv. főnök-helyettesét pedig helyettesalkapitányává nevezte ki.  
\* **A szabadkai Lloyd** társulat e hó 23-án fölvilását tart, melyen **Pulszky Ferencz**, nagy nevű publicistának is közre fog működni. „A magyar journalistikáról” fog értekezni fölvilásában.  
\* **Kinevezések.** Paresetich Félix, Baja város főispánja az ottani kórház-orvosi állásra dr. Ladányi Mór kerületi orvost nevezte ki, az ekként megüresedett kerületi orvosi állást pedig dr. Sztruhák István (Ada) városi orrossal helyettesítette.

\* **Az újvidéki lövész-egylet** február 28-án rendezi szokásos évi táncmulatságát.

\* **Csalás, sikhasztás** a szabadkai városházán. A „Szabadság” írja: Hír szerint egy diurnista, a polgármesternek unoka-tesztvére, egyéves felektől beszedte a pénzt, hogy adják el lefizeti, azonban az átvevő összegzet elverte, ő maga pedig megszökött. Gabrits testvéreiktől maguktól 225 frtot esalt ki. A jómódár mesterelegy volt Eszéken, onnant hívta meg a polgármester, hivatalnoknak. Ezt a hírt, szerették, ha a polgármester megeztárolná, mi örömsé helyt adunk a csalálatnak és rehabilitáljuk az állítólagos szökevényt. A szárszabodúrnista neve: Mamuzsics József.

Mint mennyei herold-ábrónes,  
Leng rajtat — a krinolin.  
És így kinom, epedésem  
Szívet elő végtelen.  
Három öre távol töled  
Elsorvaszt a szerelem.

Ime a divat előnyének a hátán. Szegény poeta a Dunába ugrott bánatában; pedig pár hónap mulva kiment a divatból a krinolin.

Már egy évtizeddel ezelőt esodaltos módon változott a női divat, de hát még manapság! . . . A divatesimaló nihilisták éjjele nappal újabb merényleteken török a fejüket.

Csak széjjel kell nézni a hölgyek öltözékén. Itt egy kalap hátul kunkorodik; amott a másik elől bodorodik. Amazon galamb, ezen meg vérese: ha feltámadnának harezra kellének egymással. Az egyiket bársony, a másikat selyem diszítja; mindenik különböző de mégis a női hivatalos lap a „Bazar” legközelebbi számában illusztrálva egytől egyik megvan.

Ruhájk formája? Az minden héten változik, olyan rajta a diszítés, mint a furfagos hadvezér, egyszer elől kerül, mászor hátul. Messziről nem tudja az ember, hogy jönnek-e vagy mennek. De mindezekért a világrét sem lehet kárhoztatni önéket hölgyeim! Benne van az a levegőben, mint a járvány. Talán egy erőlyes kormánybiztos mérsekelné tudná?

Nem, még az sem tudná, hiszen mindenik férj, mindenik apa egy egy erőlyes kormánybiztos. Azonban mit használ a sopánykodás, a szembelés és a sok sirásra bele ugrik az öreg, földhöz vágja az orrosságot és fizeti a ruha számláit, mint a parancsolat. Ez még csak megjárja. Öltözödni lehet s megengedhető annak, a kinek jó izlése és pénze van hozzá; mert a nő egy fa, mely minden héten elszereznél hullatni leveleit, hogy ujakat vegyen magára.

De az már mégis csak hazaeleszen bűn, a mit a nők a divat ezége alatt elkövetnek nemzeti nyelvünkkel!

Ez vád, de való s ne is ittélien meg ezért engem hölgyeim, mert temérék az a nyelvtől kifejezés, a mit kultúrdől hivatalos lapjakkal becempéznek pl. a javától: taplier, panier sleppe, sliz, snitt, spitz, reszli, rüsch, volán stb. stb.

Ezek csak elég különös szavak, azonban aligha használta Lorántfy Zsuzsanna, Szécsi Mária, és Zrínyi Ilona s ha nyelvészünk Szarvas Gábor ezekre kifejezést találna, mégis csak akként használnák a lelkes magyar hölgyek.

G . . . . . z y Arthur.

\* **Megyei bizottsági tagválasztás** Ns.-Militiesen. F. hó 9-én volt Ns. Militiesen pótválasztás egy megúráló megyei bizottsági tagságra. Megválasztották Dr. Vujevich Zoltán ifjú polgártársunkat, odaváló közbirtokost 86 szavazattal Ivánkovits Iván 46 és Knézey József 42 szava ellen. — Gratulálunk!

\* **Színház.** Szombaton, e hó 17-én Goethe „Faustja,” a világirodalom ezen remeke kerül színre, mely újabbban a nemzeti színházban is folyton műsoron van. A darabot maga Rakodezay szeniorza még pedig a nemzeti színházról előterelve, jobban összevonta, a mi szellemének megfelelő látványosabb jeleneteket. A zeneszerkesztő Boito és Gounod híres operáiból szöveket a drámába. A czimszerkesztő Dombay, Margitot Annyal Ilus. Mephistophelest Rakodezay adják. Az énekkaroktól a társulat elsőrendű énekesi is részt vesznek.

\* **Az artzei kút** munkálatait újból megkezdették. A kezdetben használt nagyobb átmérőjű csöveket nem voltak képesek 284 méternél mélyebbre slylesztetni s ennél fogva kénytelenítettek beszüntetni a furás folytatását mindaddig, a míg kisebb átmérőjű csövek nem állanak a munkások rendelkezésére. Most már megérkeztek ezek a csövek is: összesen 300 méterre van tervezve ezeken lerakása, minthogy az eddigi viszonyokból következtetve 300 méternél már elegendő vizet ad a kút. Már most is folyik magától a víz, de csak nagyon csekély mérvben, azonban a nyerendő víz milyenségre a most előbugyogó vízből is meglehet itélni. Ezelőre kénytelenek a már 284 méternyire lerakott régi csöveken belől is az új szákból átmérőjű csöveket slylesztetni le s csak aztután foghatnak ismét hozzá a furás folytatásához.

\* **Hymen.** Obersohn Bernát e hó 20-án vezeti oltárhoz Weil Berta kisasszonyt. Weil Márkus szállító leányát, a helyb. ízr. templomban.

\* **Zombori kir.** Járásbíróvá Dömötör Pál. kir. trvszéki bíró, a népszerű költőnk, nevezetett ki. Üdvözlünk.

\* **A lokomobil és esőplőgépek** tanfolyama a budapesti állami középipar-tanodánál (VIII. kerület, Sándor-tér 4.) 1888. évi január 2-án nyílik meg s márczius hó végéig tart. A tanfolyam felvételnek önálló lakatosok, kovácsok, azok segédei, gépgyári munkások, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, kik 18-ik életévüket betöltötték. A tandíj 5 frt. A beiratások december hó 20-ikától január hó 2-ig tartanak; vidékiek levélben is jelentkeznek, személyesen csak január 2-ikán a tanfolyam megnyitására kell jelentkezniük.

\* **A helybelli kórosolyázó** egylet január hó 7-én zárt-körü táncmulatságot rendez.

\* **A helybelli kir. ügyészség börtönéből** megszökött Kovacsics Mladen nevű foglyenzet hűtlen raggal elfogták Szatpáron. A szökévent újból átadták az ügyészségnek, azonban a kir. táblától időközben lekezeztet ítélet az első fokú ítéletet megsemmisítette, illetőleg az ellene emelt vádak alól fölmentette. Ennek alapján Kovacsics Mladen szabadlábra helyezték.

\* **Eljegyzés.** Molnár Béla, zemplényegek birtokos jegyen jár Moricz Anna kisasszonyt. Moricz Pál Újvidék sz. kir. város orsz. képviselőjének leányát.

(**Ifjúsági iratok** és képeskönyvek magyar, német és francia nyelven igen nagyválasztékban kaphatók Schön Adolf könyvtérésében.)

(**„Sósorszesz.”** Ez a czime annak a kis füzetnek, melyet Brázay Kálmán ismert nevű fővárosi kereskedő, kinek a kitünő gyógyhatású sósorszesz elterjedését hazánkban köszönhetjük, adott ki. E hasznos füzetében Brázay mindenlelkű figyelmzettel a különféle hamisításokra és utáztatokra, azután közli Kossuth Lajos nagy hazánkfiának hozzá intézett levelét, melyben a sósorszesz kitünő hatását emeli ki, végre áttér a sósorszesz használati utasítására a legkülönfélébb bajoknál, u. m. gyomorjárnál, fog- és fejfájásnál, hajhullásnál, szemgyengésnél, szaggatásnál, náthánál, pörénéséknél, lábizadásnál, májfoktoknál, szepőknel stb. A használati utasítás pontosan körvonaloza, hogy az egyes felsorolt bajoknál miként kell eredményesen használni Brázay sósorszeszét. Mellékletként a füzetkéhez számos elismerő levél van csatolva és fel vannak sorolva mindazon bizományosok nevei, kiknél a vidéken e sósorszesz kapható. E füzetek, melyeket Brázay ur bárkinek ingyen és bérmentve szívesen megküld, a vidéken a nagyobb fűszerkereskedésekben és gyógyszerészeknél is kapható. Ajánljuk beszerzését mindenkinek.

## SZÍNHÁZ.

Rip van Winkle.

Szombat, december 10.

Azt üzenté a szedők fővezére, hogy rövid criticát írjak.

Elhez kell magamat tartanom.

És ha ezért a világ vesztit valami igen beces irodalmi kincsét, melyet megalkottam volna, ha tán szárny-csapongásainak nem szab a szedőszekrény ily szűk korlátokat — hát akkor a nyomdász ur vessen magára! Különbent azt hiszem nem fog magára vetni . . . . .

Tehát csak röviden.

Ripben Csige kitünően játszott és énekel. Kellemesen esengő hangja melyet már gyakran volt alkalomunk megdicseréni, jól átmondott, sért bátran mondhatjuk helyes játéká méltán ragadta a közönséget, a mi nagy közönségünket lelkes tapsra. Az agg Ripet oly természetesen és melyben pontosírozással adta, hogy drámai tehetségét, nyilván külfönten eddig sem kétekelgünk, a legnagyobb elismeréssel kell kiemelnünk.

## II. Rákoczzy Ferencz fogsága.

Vadny, december 11.

Rákoczzy Ferencz fogságából nemcsak 5 szökött meg, hanem a közönség is.

Különbent is oly vonatottan ment az előadás, hogy még rozsz néven sem vehető.

A szereplők közül Rakodezay remekelése Zrínyi Boldizsár szerepében, melyben valóóság művészi raffinemental esalta ki könnyeként és hatotta át megrendítő játékával minden idegeinket. Szentszty Illon és Felhőváry játéka emelendő ki. Dombaynak következetesebben kellett volna németesen iránycolnia, csak akkor kezdte, mikor már beszélnie kellett róla.

Kár az ilyen darabbal játszani a közönséget, ha még elég szereplő sinés és égyzék-egyenek 2 — 3 szerepelt kell játszania.

## A cigány.

Héteddéccsember 12.

Önök ismerik azt a stereotyp phrasist a „nem annyira anyagilag, mint inkább erkölcsileg sikertől jutalom-játékokról.” A derék Andrássy elmondhatná, mint cigány a jutalomjátékáról, hogy:

Mit ér a hideg, ha szől nincs! Különbent még anyagi sikere sem oly rozsz — aránylag. A zombori közönyös közönségnek még is hálásabb része előtt kedvelt színdarab mellett tüntetni és rokonszenves tapsaival adózott annyiszor megdicsért játékaért.

Természetesen pompás cigány-„Zsiga te!” volt. Mellette — a nagy sietségben — még csak Dombayná Rozsáját kell mint egyik legsikerültebb alakítását határozott elismeréssel fölemlíteni és Rakodezay visszatetsző túlzott ugrándozásait határozottan megróni.

Az ideges agglegényt, vagy a ravasz rókat csak bohozatban lehet ily alakításban elfogadni.

## A Fourchambault család.

Kedd, decsember 13.

Tüntetőleg kevés közönség előtt játszottak az érdekes darabot.

Ismét vonatottan ment, a minék oka talán az, hogy a szerepeket nem igen tudták. Még a kedves és eddig minden szerepben méltán megtapsolt Dombayné sem.

Lehet, hogy túl van halmozva szerepekkel, de nézze meg a fardabban Kóvit, a ki minden este óriási szerepeket ad, és nem fard bele.

Remélem elég rövidre szabtam, tisztelt szedőim?

Dr. Pataj Sándor.

## VÁROSI SZÍNHÁZ.

Zombor, 1887. decsember hó 15-én esütörtökön.

## A FÖSVÉNY.

Mulattató vígjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Harpagon	— — — — —	Rakodezay
Kleant	— — — — —	Kövi
Eliza	— — — — —	Annyal Ilus
Valér	— — — — —	Mihálka
Marianna	— — — — —	Dombayné
Jakab mester	— — — — —	Felhőváry
Fruzsina	— — — — —	Szöllös Hermin
Anzelm	— — — — —	Andrássy
Simon mester	— — — — —	Mezey
La Fleche	— — — — —	Bathory
Claudia asszony	— — — — —	Bressy Mari
Brindaivoine	— — — — —	Juhász
La Merluche	— — — — —	Keeskeméti
Biztos	— — — — —	Falvi
Irnok	— — — — —	Hadzi

Kezdeté 7 órakor.

## Irodalom.

— **A legjobb barát** egy jó tanácsadó s ilyent csekély évi 6 frtért minden háziasszony szerzethet magának, ha megrendeli a „Magyar Háziasszony” című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapot, mely a konyhában és a munkateremben, a kertben és a gazdaságban, a gyermek- és a betegszobában egyaránt hű, gondos és megbízható tanácsadó. „Munka után” című szépirodalmi mellékletében a szórakozásról sem feledkezik meg s a lap olvasóinak évről-évre növekedő száma legjobban bizonyítja, mily derekasan lehel meg a „Magyar Háziasszony” az eléje tűzött feladatnak. A „Magyar Háziasszony” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 k. s a kiadó hivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.), melyhez az előfizetések legelőlszeriben postalátványon indendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyv-számokkal. A legújabb szám követező változatos tartalommal jelent meg: I. Föl. 8 oldal. Hölgyeink figyelmébe. — Műveltség és háziaság. Nagyvárdi Mirától. — Mikor a gyermek kérde, K. Beniczky Irmatól. — Illik-e a hölgyeknek szivarozni? Spartaestól. — Párisi divatlevél. Mademoiselle Guillaumettól. — Kérdés a „Magyar Háziasszony” t. olvasóhoz. Egy tudatlan háziasszonytól. — Orvosi tanácsadó. — Társas élet. Veres Juluskától. — Háztartási gazdaság. Kelenyi Zsigmondától. — Baromfitartás. — Hasznos tudnivalók. Györi Laurától. — Hétidőlap. Riesz Bertától. — Hogyan főzünk süssnök? — Egyletek és jötökonyás. — Különfélék. — Hymen. — Gyázrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Fővárosi bevásárlási források. — Hetinaptár. — Sorsolási értesítő. Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Nyjít-Tér. — Kis hirdetések és Nyjít-társalgó. II. „Munka után.” 4 oldal. Szépirodalmi melléklet. Visszaemlékezés. Reiszner Malvintól. — Szófiai tereztalál. Gróf Csáki Emmától. Londoni tárcza. Soós Antalól. — Egy kis erélye. Erzsikétől. — Dasekhoff herczegnek. Benedek Aladartól. (Folyt.) — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok. — Háromszögletjén. Szabó Elemertől. — Megfőtések. — A költő szerepe. Elbeszélés. Honoriatól. III. Regénymelléklet. 8 oldal. „A szívilág titkaiból.” Regény Lauka Gusztávól. I. rész 49 — 56 lap.



A „Gazdasági értesítő,” a bács-bodrogi megyei gazdasági egyesület közlönyének 11-ik füzeté a következő tartalommal jelent meg: Elméleti és mezőgazdasági válságról (2-ik közzelvény). Az élő sövények ültetése és kezeléséről. Miképpen kezeltesek az iskolakert, hogy céljainak megfelelően? Vegyes: Hogyan fizetünk adót? Lő- és szarvasmarha álláshelyek készítése istállóban. A hamu használhatóságáról. A mezőgazdasági rendtartás. Tervehét kormányintézkedések. Általános kiállítás Pésett. A hadsereg élelmezése és a gazdaközönség. Földművelésügyünk jövő évi budgetje. Szikla phylloxerairól szere. Különféle.

Szerkesztőtől üzenet.

G. A. Budapest. Köszönjük a beküldött dolgozatot. — P-nek ezme egyszerűen ez: P. S. — Zombor.

NYILTTÉR.)\*

**MATTONI-FÉLE**  
**GISSHÜBLER**  
**SAVANYU-KÖR**  
legjobb asztali- és üdítő ital,  
kifűnő hatásának bizonyított köhögésnél,  
gégebajknál, gyomor- és hólyaghu-  
rutnál.  
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

\*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:  
**DR. MOLNÁR GYULA.**

## Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. trvszék mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Militás községe végrehajtatonak új. Speiser Gáspár végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkebetétele és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén, levő az apatini 1047. számú tükvényben foglalt és jelenleg SpeiserRajter Teréz neven álló A. I. 559 hr. 510 öi. számú ház és 424 □ öi beltelekre 1109 frtban ezenem megállapított kiállítási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi február hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor az apatini közs. házánál meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási árban alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becserának 10 %-át kézpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt övadékpépes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű csekmervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban 1887. évi Október hó 29. napján.  
A kir. trvszék mint teleknyvi hatóság.

**Raits Lyubomir,**  
kir. trvszéki bíró.

1-1

**Jó kereset!!!**  
Bizalmas személyeket keresünk sorozatgyártás eladására részletfizetés mellett az 1883. évi XXXI. t. ez. értelmében. Magas jutalékot cseleget havi fizetést is adunk.  
Fővárosi váltóüzlet  
társaság 15-25  
**Adler és társa**  
BUDAPESTEN.

## Pilzeni kiviteli ászoksör

az első pilzeni részvény sörfőződéből.  
Nagyban eladás hordókban és palaezokban.

A palaezok töltésénél használt eszközök töltésénél a szénsav legpárányibb veszteségét kizárja, miáltal a sör minősége és tartóssága különös jónak bizonyult.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve, vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Főraktár:

**SCHLEINZ KÁROLY és Társainál**  
Budapesten, VIII., stáfélo-utca 47. sz.

Zomborban kapható:

**Szabadka Nándor ur vendéglőjében.**

A legjobb  
**cigarettá-papír**  
a valódi  
**LE HOUBLON**  
francia gyártmány.  
Cavley és Henrytől Párisban.  
Utánzókat mindenki évtől.  
Ezen papír dr. Paul J. J. de Ladeberg H. de Lippmann R. trnk vegyesen tanári, és pedig egyesületi, legmégelőbbé ajánlák, és pedig kitűnő minőségű és alólat tisztaságának fogva, és mivel sommáéle oly anyagot tartalmaz, mely az egészségre károsítónak hatna.  
Készítők: Cavley és Henrytől, 17, rue Bisson, PARIS

Karácsonyra alkalmas ajándékok.

## HECHT M.-féle

zombori könyvkereskedő-czég

### karácsonyi bazárja!

Legdiszesebb albumok. — Dizművek. — Imakönyvek. — Ifjusági iratok és képeskönyvek. — Társasjátékok az ifjuság s felnőttek számára. — Diszlevélpapírok a legnagyobb választékban. — Zeneművek. — Emlékönyvek. — Arczképekteretek hallatlan olcsó áron s izléses kivitelben. — Gratuláció jegyek minden ünnepélyes alkalomhoz. — Füzértánc- és jux-cotillon jelvények nagy mennyiségben. — Iskola-táskák, festék-szekerények. — Fröbel-féle játékok. — Iró és rajzszerkesztő dús választékban. — Himzőszel alkalmas minták. — Richter-féle kő-építőjátékok.

Mivel semmi költséget nem kíméltem, hogy a n. é. mértő közönség nálam a legdiszesebb alkalmi ajándékokat igen olcsó árak mellett beszerezhesse, kérem engem b. bizalmukkal minél számosabban megfizetni. — Kiváló tisztelettel

**Hecht M.-féle**

könyv-, zenemű- és papirkereskedés, Zomborban, iskola-utca.

1-3

Karácsonyra alkalmas ajándékok.

Alapítottott  
1860-ban.

## Karácsonyra!!

Alapítottott  
1860-ban.

# STERN JÓZSEF

női divat és vászon áruháza

**Budapest, Calvin-tér 1-ső szám**

ajánlja a következő rendkívüli jutányos czikkeit:

**Crepe Armure mtr. 30 kr.**  
50 ctm. széles, jó minőségű ruha-kelme, különböző színben.

**Loden Cheviot mtr. 28 kr.**  
55 ctm. széles, 12 különböző kivitelben, sima és koczkázott, igen tartós.

**Voile imprimé világos színben 30 kr.**  
sötét 38 kr.  
Tavaszi és nyári idényre kiválóan alkalmas, 55 ctm. széles, tiszta gyapju.

**Tiszta gyapju beige 38 kr.**  
60 ctm. széles, különböző színben.

**Egyszínben koczk. szövet 40 kr.**  
10 színben, 30 ctm. széles.

**Koczkás divat-kelme 45 kr.**  
90 ctm. széles, 20 esinos mintában.

**Csikoz. divat-kelme 45 kr.**  
90 ctm. széles, 10 kivitelben, minden divat-színben.

**Tiszta gyapju koczkás és csikoz mtr. 60 kr.**  
20 különböző kivitel, 90 ctm. széles.

**Normal beige mtr. 70 kr.**  
Erős szövet, házi ruhákra különösen alkalmas, 100 ctm. széles, drappban és szürkében.

**Grazi loden mtr. 42 kr.**  
95 ctmtr. széles, igen tartós sima szövet.

**Ottoman mtr. 65 kr.**  
Fénylő díszes szövet, 90 ctm. szél. 8 szin.

**Merlin ruha 10 frt 50 kr.**  
Áll 10 mtr. 95 ctm. széles, tiszta gyapju-foulchéol és 1 mtr. hozzáillő krimmer, sima v. csikos plüschből, 8 színben.

**Stefánia ruha 15 frt.**  
Áll 10 mtr. legfinomabb posztónemű kelméből, 1 mtr. hozzáillő csikos v. koczkás divatos plüschből, elegánsan kiállítva.

**Fekete Terno 70 krtól kezdve.**  
Téli kendő tiszta gyapju 3 frt 20 kr.

**Legfinomabb Hymalaya 5 frt 50 kr.**  
Zsebkendő dobozban 2 frt 40 krtól feljebb.

**Mosó ruhák:**  
8 mtr. Cosmanosi vagy francia Cretonból: á 2,52, 2,50, 2,75, 3 frt.

**Alsó ruhák 1 frt 40 — 1 frt 60 krig.**

**Előre haladt idény miatt az összes divatszövetek leszállított áron.**  
Minták kívánatra bérmentve.

2-3

Karácsonyi és újévi ajándékok.

# SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ZENEMŰKERESKEDÉSE.

## Karácsonyi és újévi ajándékok

a legnagyobb választékban jutányos árak mellett nálam kaphatók, nevezetesen: **imakönyvek, diszművek, emlékönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek és Fröbel-féle társasjátékok.** (Kicsinyek és nagyok számára.)  
a legújabb zeneművek, diszlevélpapírok, mindennemű író-, rajz- és festőszerek, iskolatáskák, tollkések, valamint **diszes albumok, elegáns pénz- és szivar-tárczák.**

Végül bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni

**pompús francia izlésű**

**selyemvirágokkal diszitett képereteimre**

és magamat a n. é. közönség becses párfogásába ajánlom, maradok a legmélyebb tisztelettel

Zombor, 1887. december hóban.

**SCHÖN ADOLF.**

Karácsonyi és újévi ajándékok.

